

Sygn. akt VIII Po 12/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 października 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO	Lucyna Stąsik-Żmudziak
Protokolant		p.o. sekr. sąd. Marzena Sidor

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2018 roku w Lublinie

na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku M. S. (2)

z udziałem V. R. i Komitetu Wyborczego (...) (...)

w trybie art. 111 ustawy Kodeks wyborczy

postanawia:

I. oddalić wniosek;

II. zasądzić od M. S. (2) na rzecz V. R. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt VIII Po 12/18

UZASADNIENIE

We wniosku z dnia 11 października 2018 roku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym M. S. (2), podstawie art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r., poz. 754), w związku z rozpowszechnianiem przez V. R., kandydata Komitetu Wyborczego (...) (...) w ulotkach wyborczych nieprawdziwych informacji:

- 1) dotyczących zadłużenia gminy J. na koniec 2018 roku w wysokości(...) złotych,
- 2) dotyczących budowy dróg gminnych,
- 3) dotyczących przystąpienia gminy J. do programu(...) ((...)) z (...)V. R.,
- 4) dotyczących zarządzania Centrum (...) w J.,

wniosła o:

- 1) zakazanie uczestnikom rozpowszechniania powyższych informacji;

- 2) nakazanie uczestnikom postępowania sprostowania powyższych informacji poprzez umieszczenie na stronie internetowej Gminy J., na stronie F. Gminy J. oraz na stronie F. V. R., a także w formie plakatów i ulotek oświadczenia, iż powyższe informacje są nieprawdziwe
- 3) nakazanie uczestnikowi postępowania V. R. przeproszenia wnioskodawczyni M. S. (2) za naruszenie jej dóbr osobistych, w postaci jej czci i dobrego imienia poprzez wręczenia spisanego własnoręcznie i podpisanego oświadczenia zawierającego przeprosiny wnioskodawczyni za rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji;
- 4) orzeczenie przepadku materiałów wyborczych w postaci ulotek wyborczych z hasłem: (...) (...)(...)
- 5) nakazanie uczestnikom postępowania V. R., Komitetowi Wyborczemu (...) (...) wpłacenia solidarnie kwoty 10.000,00 złotych na rzecz Fundacji (...) w J..

W uzasadnieniu wniosku wskazała, że V. R., kandydat na Wójta Gminy J. w czasie trwającej kampanii wyborczej w wyborach samorządowych 2018 roku oraz Komitet Wyborców (...) w dniu 9 października 2018 roku zaczęli kolportować ulotkę wyborczą z hasłem (...) (...) (...) W ulotce znajduje się informacja, że „wraz z końcem listopada 2014 r. zadłużenie wynosiło ok. (...), dzisiaj po 4 talach czytając uchwałę R. ma wynieść (...) Z analizy wieloletniej prognozy finansowej obejmującej lata 2018 - 2021 wynika, że na koniec 2018 r. zadłużenie gminy wynieść ma (...) zł”. Wnioskodawczyni wskazała, że stwierdzenie to jest nieprawdziwe. Cytowany fragment uchwały Regionalnej (...) z dnia 22 stycznia 2018 roku jest to dokument, w którym Regionalna (...) sprawdza zależność między sumą planowanych pożyczek i kredytów a sumą arytmetyczną dochodów bieżących gminy powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku z trzech ostatnich lat. Zgodnie z art. 226 ustawy o finansach publicznych, w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej zamieszcza się w podziale na kolejne lata budżetowe, m.in. kwoty przychodów i rozchodów, z uwzględnieniem długu zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia. W treści uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej należy zamieścić także kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego z informacją na temat kształtowania się relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., i sposobu sfinansowania długu, jak również kwoty wydatków majątkowych i bieżących, wynikające z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia wieloletnie. Prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

„Prognoza kwoty długu” obejmuje zaplanowanie samej kwoty długu (dopuszczalny jej pułap), na którą składa się wskaźnik długu oraz wysokość kwot jego spłaty w poszczególnych latach, sposób sfinansowania spłaty długu, ale także informacje na temat wysokości dochodów (bieżących i majątkowych) oraz wydatków (bieżących i majątkowych), ponieważ wielkości te są niezbędne do obliczenia relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. i stanowią podstawę oceny legalności przyjętych założeń odnośnie do kształtowania się zadłużenia (...). Wnioskodawczyni wskazała, że tzw. kroczący charakter Wieloletniej Prognozy Finansowej polega na tym, że powinna być ona corocznie uzupełniana o prognozę na kolejny rok budżetowy, tak aby każdorazowo obejmowała okres czterech lat (rok budżetowy i 3 kolejne lata). Od „uzupełnienia” Prognozy o założenia kolejnego roku budżetowego należy odróżnić zmiany Prognozy, w tym związane z jej „dostosowaniem” do przyjętej uchwały budżetowej i jej zmian w ciągu roku budżetowego.

W dniu 26 września 2018 roku Rada Gminy J. podjęła uchwałę nr(...) w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej, mocą której dokonała zmian w załączniku. W roku 2018 Wieloletnia Prognoza (...) była kilkakrotnie zmieniana uchwałami Rady Gminy J.. Zgodnie z uchwałą obecnie zadłużenie gminy wynikające z kredytów zaciągniętych do 2018 roku wynosi (...)złotych. W 2018 roku planowany kredyt do zaciągnięcia wynosi maksymalnie do wysokości(...) zł oraz pożyczka w wysokości(...) zł. Na dzień 10 października 2018 r. zadłużenie z tytułu kredytów bankowych wynosi (...) zł z uwagi na już spłacone części kredytów w 2018 roku. Dlatego też zgodnie w Wieloletnią Prognozą Finansową przyjętą uchwałą(...) Rady Gminy J. w dniu 26 września 2018 roku planowana kwota długu Gminy J. na koniec 2018 roku wynosić będzie(...)zł. Zatem wskazana przez uczestniczkę kwota (...) zł jest nieprawdziwa. Informacje zawarte w uchwale R. z dnia 22 stycznia 2018 roku straciły swą aktualność również z uwagi na spłacone już części kredytów w 2018 roku.

Ponadto zdaniem wnioskodawczynie nieprawdziwe jest twierdzenie uczestniczki, że odchodząc wraz z końcem listopada 2018 r. zadłużenie wynosiło (...) złotych. Zgodnie z uchwałą Regionalnej(...)z dnia 17 stycznia 2014 roku w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu gminy J. wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań, planowana kwota długu gminy J. , zgodnie z uchwałą Rady Gminy J. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, na koniec 2014 roku wyniesie(...)zł. Natomiast zgodnie z uchwałą Rady Gminy J. z dnia 26 września 2014 r. w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej kwota długu miała wynosić(...)zł. Uchwała ta była ostatnią uchwałą zmieniającą Prognozę przed końcem kadencji.

Wnioskodawczynie podniosła, że w ulotce wyborczej uczestniczka stwierdziła, że powróci do budowy dróg gminnych. W jej ocenie takie stwierdzenie stoi w sprzeczności ze stanem faktycznym, ponieważ w okresie kadencji wnioskodawczynie zrealizowano szereg inwestycji drogowych, o czym świadczą protokoły odbioru końcowego robót. Jej zdaniem stwierdzenie uczestniczki, jakoby ma ona zamiar powrócić do budowy dróg gminnych, zawiera informacje nieprawdziwe, mogące w odbiorze przeciętnego wyborcy kształtować obraz rzeczywistości niezgodnej z prawdą, iż w obecnej kadencji, nie realizowano inwestycji drogowych.

Odnosząc się natomiast do stwierdzenia, że uczestniczka zadba o to, aby Centrum (...) było właściwie zarządzane, a pieniądze przeznaczone na jego funkcjonowanie były wydawane z pełną odpowiedzialności wskazała, że stwierdzenie to sugeruje, że w czasie kadencji obecnego Wójta Gminy J. Centrum (...) było niewłaściwie zarządzane, a pieniądze na jego funkcjonowanie nie były wydawane z pełną odpowiedzialnością. Podkreśliła przy tym, że w 2017 r. przeprowadzana była kontrola (...) przez Komisję Rewizyjną. Komisja Rewizyjna po przeprowadzeniu kontroli (...) w zakresie wykonania budżetu Gminnego Centrum (...) za rok 2016 nie wniosła uwag do przedstawionych dokumentów.

M. S. (2) podniosła również, że w przedmiotowej ulotce wyborczej znalazło się stwierdzenie, że uczestniczka „na początku 2014 r. zaproponowała, by nasza Gmina przystąpiła do programu (...) ((...))”. To stwierdzenie w jej ocenie wprowadza w błąd wyborców, ponieważ gmina J. została wskazana przez Ministra Rozwoju Regionalnego w lutym 2013 r. jako gmina wchodząca w skład (...), co wynika z dokumentu pod nazwą (...). W związku z tym, iż Gmina J. weszła w 2013 roku w skład obszaru funkcjonalnego, stała się uczestnikiem programu Zintegrowanych Inwestycji ((...)). Zgodnie z treścią dokumentu pod nazwą: „Z. realizacji Integrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce (lipiec 2013 r.), „podstawą do wyznaczenia obszaru realizacji (...) wojewódzkiego” jest dokument (...) Kryteria delimitacji miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich ((...))”.

W ocenie wnioskodawczynie powyższe okoliczności prowadzą do wniosku, iż omawiane wypowiedzi uczestnika, jako niosące za sobą informacje o faktach, podlegają sprostowaniu w trybie art. 111 § 1 kodeksu wyborczego, jako że inkryminowane wypowiedzi zawierają informacje nieprawdziwe, mogące w odbiorze przeciętnego wyborcy kształtować obraz rzeczywistości niezgodnej z prawdą (wniosek k. 3-6 a.s.).

Na rozprawie w dniu 15 października 2018 roku zarówno autor wniosku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym, jak i uczestnicy postępowania podtrzymali swoje stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczynie M. S. (2) w wyborach samorządowych w 2018 roku ubiega się o elekcję na stanowisko Wójta Gminy J.. Jej kontrkandydatem jest V. R. (protokoły i potwierdzenia zgłoszenia do rejestracji kandydatów k. 11-15, 17-21 a.s.).

W toku kampanii wyborczej prowadzonej przed wyborami samorządowymi 2018 roku uczestnik postępowania V. R. wykorzystuje ulotkę, zawierającą prezentację jej kandydatury na stanowisko Wójta Gminy J.. Ulotka stanowi dwie kartki formatu A4. Na pierwszej stronie znajduje się wizerunek V. R., na tle flagi państwowej, na której umieszczono napis (...) (...) (...)Pod grafiką znajdują się uwagi krytyczne w stosunku do działania obecnego wójta. Na pierwszej stronie zamieszczono informację, że z końcem listopada 2014 roku, gdy V. R. odchodziła ze stanowiska wójta, zadłużenie gminy wynosiło(...) złotych. Aktualnie zgodnie z uchwałą R. zadłużenie ma wynieść (...)Na dowód tego w ulotce zamieszczono treść uchwały z dnia 22 stycznia 2018 roku. Na trzeciej stronie znajdują się informacje dotyczące

inwestycji, które uczestniczka przeprowadziła pełniąc funkcję wójta. Zgodnie z jedną z informacji na początku 2014 roku uczestniczka zaproponowała, aby Gmina przystąpiła do programu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. W maju 2014 roku podpisała umowę z Miastem L. i okolicznymi gminami w celu łatwiejszego dostępu do środków unijnych na szereg inwestycji i potrzebnych mieszkańcom. W dalszej części uczestniczka zawarła postulaty wyborcze, które zamierza zrealizować w przypadku zwycięstwa w wyborach na wójta. Wśród nich znajduje się zapis o powrocie do budowy dróg gminnych. W rozwinięciu tego celu uczestniczka wskazała, że czas wrócić do budowy dróg gminnych i dbałości o bezpieczeństwo mieszkańców poprzez budowę oświetlenia przy drogach gminnych i powiatowych, budowę ciągów pieszo-rowerowych lub chodników przy drogach powiatowych. Jednym z kolejnych postulatów jest również zadbanie, aby Centrum (...) w J. było właściwie zarządzane, a pieniądze na jego funkcjonowanie były wydawane z pełną odpowiedzialnością (ulotka wyborcza).

Wniosek jest niezasadny.

W myśl art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 roku Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754, tekst jedn.), jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 roku - Prawo prasowe (Dz. U. nr 5, poz. 24, ze zmianami), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Natomiast z § 2 powołanego artykułu wynika, że sąd okręgowy rozpoznaje ten wniosek w ciągu 24 godzin w postępowaniu nieprocesowym.

Jak podkreśla się w doktrynie i judykaturze, omawiany przepis ustanawia szczególną ochronę prawną prawdziwości informacji w okresie kampanii wyborczej, kończącej się na 24 godziny przed dniem głosowania, zapewniając rzetelność kampanii i unikanie sytuacji, w których publikowanie materiałów z nieprawdziwymi materiałami mogłoby wpłynąć na ostateczne rozstrzygnięcie podjęte w głosowaniu (P. Uziębło, Komentarz do art. 35 ustawy o referendum lokalnym, Lex 2007).

W trybie wskazanego przepisu przedmiotem ochrony sądowej jest wyłącznie prawdziwość danych i informacji reprezentowanych w trakcie kampanii wyborczej (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 13 października 1998 roku, I ACz 1026/98, Legalis nr 46650). Tym samym ochrona prawna wywodzona z art. 111 Kodeksu wyborczego dotyczy tylko i wyłącznie podawanych w materiałach wyborczych faktów, natomiast pozbawione ochrony są prezentowane przez kandydatów przemyślenia, komentarze, hipotezy, wnioski, oceny, postulaty, poglądy i opinie, które jedynie na faktach się opierają.

Tylko fakt ma bowiem charakter obiektywny. Każda ocena jest zatem subiektywna, w zależności od punktu widzenia osoby jej dokonującej. Jest wyrazem prezentowanego poglądu na daną kwestię związanego z wykształceniem, doświadczeniem, życiowym, wiarą, przekonaniami danej osoby. Tego rodzaju wypowiedzi nie poddają się ocenie według kryterium „prawda” – „fałsz”, albowiem oczywistym jest, że w ten sposób weryfikować można wyłącznie fakty. Wypowiedź o charakterze ocennym, stanowiąca przez to subiektywne stanowisko jej autora nie może zostać

uznana za bezprawną, z uwagi na okoliczność, iż wolność wyrażania swoich poglądów jest wartością chronioną konstytucyjnie (art. 31 i 54 Konstytucji RP) oraz regulacjami międzynarodowymi (art. 10 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzona w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 roku, zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz. U. z dnia 10 lipca 1993 roku, nr 61 poz. 284)). W Konwencji wyjaśniono między innymi, że wolność wyrażania opinii obejmuje wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe. Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej.

Biorąc pod uwagę powyższe wywody w pełni aktualne pozostaje (pomimo wydania na gruncie ustawy ordynacja wyborcza) stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach wyrażone w wyroku z dnia 1 października 1998 roku (I ACz 972/98, Lex nr 39618), gdzie wskazano, że nie można nikomu zabronić wyrażania swoich sądów i dokonywania ocen, o ile nie naruszają one dóbr osobistych innej osoby. Nawet naruszenie dóbr osobistych, o ile nie wyczerpuje przesłanek określonych w treści art. 111 § 1 Kodeksu wyborczego, nie podlega ochronie w trybie tego przepisu, albowiem nie może on być, jako norma szczególna, interpretowany rozszerzająco. Co istotne granice możliwej do zaakceptowania krytyki w przypadku polityków są szersze niż w odniesieniu do osób prywatnych. W odróżnieniu od tych ostatnich, politycy muszą być przygotowani i świadomi tego, że ich słowa i działania podlegają szczegółowej analizie przez dziennikarzy i społeczeństwo, a w konsekwencji muszą okazywać większą tolerancję (wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie L. przeciwko Austria z dnia 8 lipca 1986 roku, Seria A nr 103, p. 26).

Podnieść wreszcie należy, że zgodnie z treścią art. 6 kodeksu cywilnego ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Odnosząc się do poszczególnych zarzutów zawartych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym wskazać należy, że są one niezasadne.

Uczestnik zawarł w ulotce stwierdzenie, że „z końcem listopada 2014 r. zadłużenie wynosiło 1,8 mln, dzisiaj po 4 latach czytając uchwałę R., ma wynieść (...)” Z dołączonych do wniosku dokumentów wynika, że taka informacja nie jest prawdziwa. Przede wszystkim uchwała Regionalnej (...) w L. z dnia 22 stycznia 2018 roku w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu gminy J. wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań odnosi się do wieloletniej prognozy finansowej oraz uchwały w sprawie uchwalenia budżetu na 2018 rok i opiniuje planowaną kwotę długu gminy J. (uchwała k. 34 a.s.). Nie dotyczy zatem rzeczywistego długu, jaki posiada gmina. Zgodnie z art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077, tekst jedn.) wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą m.in. kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób sfinansowania jego spłaty. W świetle art. 229 ustawy wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne co najmniej w zakresie wyniku budżetu i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 230 ustawy wieloletnia prognoza finansowa może być zmieniana.

Jak wynika z powyższych przepisów wieloletnia prognoza finansowa zawiera założenia, którymi kieruje się jednostka samorządu terytorialnego przy planowaniu oraz wykonywaniu budżetu. Zawarte w niej dane nie muszą ściśle odpowiadać rzeczywistości, wyznaczając pewne ramy funkcjonowania budżetu. Regionalna Izba Obrachunkowa zajmuje się natomiast jedynie opiniowaniem planowanej kwoty długu. Realizacja prognozy oraz budżetu spoczywa na gminie. Sama prognoza może być również zmieniona. W dniu 26 września 2018 roku Rada Gminy J. podjęła uchwałę (...) w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej. W załączniku nr 1 do uchwały (...) (...) znajduje się informacja o kwocie długu gminy, która w 2018 roku wyniesie (...) złote (uchwała wraz z załącznikami k. 35-44 a.s.).

Zawarte w ulotce informacje, że po 4 latach dług ma wynieść (...) złotych stanowią dosłowny cytat z uchwały R., która jest dokumentem urzędowym, przez co zawarte w niej informacje były prawdziwe. Okoliczności tej nie zmienia fakt, że w ciągu roku faktyczne zadłużenie gminy określane na dzień wydania ulotki uległo zmniejszeniu, przy czym ostateczne zadłużenie gminy na koniec 2018 roku może stanowić jeszcze zupełnie inną kwotę.

Powołane dokumenty Sąd uznał jako wiarygodne.

Kolejną informacją zawartą w ulotce było stwierdzenie, że na początku 2014 roku uczestniczka zaproponowała, aby Gmina J. przystąpiła do (...) W lutym 2013 roku Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wydało (...) Miejskich (...). Zgodnie z tym dokumentem należy wdrożyć specjalne rozwiązania planistyczne terenów wokół obszarów funkcjonalnych w postaci obowiązku delimitacji, a w przyszłości także przygotowania strategii i planów zagospodarowania. Kryteria delimitacji zostały wypracowane przez Ministerstwo według wskazanych w dokumencie kryteriów. W skład takiego obszaru została przeznaczona Gmina J. (Kryteria Delimitacji k. 62-87).

W lipcu 2013 roku Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wydało (...) zgodnie z którymi do programu (...) przystąpią obszary wskazane w dokumencie (...) Miejskich (...), który nie został w całości wykonany. W skład (...) muszą wchodzić: miasto wojewódzkie, wszystkie miasta z rdzenia (...) oraz inne gminy obszaru funkcjonalnego (Zasady realizacji (...) k. 88-122 a.s.).

Z powyższych dokumentów wynika, że Ministerstwo Rozwoju Regionalnego opracowało program mający na celu działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich. Ministerstwo ustaliło kryteria przystąpienia do (...) oraz sposoby jego realizacji. Gmina J. została ogólnie uwzględniona w tym programie, jako mająca możliwość uczestniczenia w tym programie. Jednakże wiązało się to z tym, że rada gminy musiała podjąć stosowną uchwałę w tym zakresie, a jak wynika z zeznań zarówno wnioskodawczyni, jak i uczestniczki, prowadzone były na ten temat rozmowy. Na komisjach wyjaśniano zasady uczestnictwa w programie i ostatecznie to uczestniczka zaproponowała radnym podjęcie stosownej uchwały o przystąpieniu gminy do programu. Na skutek podjętej uchwały zostało następnie podpisane porozumienie pomiędzy gminą J. a Miastem L. oraz okolicznymi gminami.

Zawarta przez nią informacja z ulotki wyborczej w tym zakresie jest zatem prawdziwa, gdyż wynika z niej, że przystąpienie do programu (...) wynika z jej propozycji złożonej radnym.

Wnioskodawczyni domagała się również sprostowania informacji rozpowszechnianych przez uczestniczkę, zgodnie z którymi powróci do budowy dróg gminnych oraz zadba o to, aby Centrum (...) było właściwie zarządzane, a pieniądze przeznaczone na jego funkcjonowanie wydawane z pełną odpowiedzialnością. Należy zauważyć, że powyższe zapisy w ulotce nie stanowią informacji, a są jedynie postulatami wyborczymi. V. R. w żadnym elemencie tych postulatów nie kwestionuje, że M. S. (2) nie doprowadziła do wykonania inwestycji drogowych. Nie odnosi się także do kadencji obecnej wójtki gminy J. poprzez wskazanie dat urzędowania. Postulat wyborczy nie zawiera żadnych danych oraz nie odnosi się do stanu faktycznego. Uczestniczka nie zarzuca obecnemu wójtowi, czy też któremuś z poprzednich brak inwestycji w zakresie dróg gminnych i powiatowych. Sformułowania „powróćmy do budowy dróg” na podstawie przedłożonej ulotki wyborczej nie sposób umiejscowić w jakichś ramach czasowych i odnieść do inicjatywy wnioskodawczyni w staraniu się o budowę dróg. Uczestniczka nie krytykuje również dokonań wójtki w tym zakresie.

Podobnie jeśli chodzi o postulat usprawnienia zarządzania i finansowania Centrum (...). V. R. wyraża jedynie wolę zadbania o Centrum (...). Nie odnosi się w żaden sposób do dotychczasowych działań wójtki, a tym samym nie zaprzecza faktom.

Sąd nie przychyliła się do stanowiska wnioskodawczyni, że obie powyższe informacje sugerują, że działanie M. S. (2) co do inwestycji drogowych i funkcjonowania Centrum (...) były niewłaściwe. Uczestniczka w ulotce wyborczej nie przedstawiła żadnych danych, które można by skonfrontować ze stanem faktycznym i dokonać oceny co do ich prawdziwości. A contrario nie można więc uznać, że są nieprawdziwe. W przeciwnym wypadku należałoby zakazać

prowadzenia jakiegokolwiek programu wyborczego, który z założenia zawiera postulaty usprawniające dotychczasowe działania rządzących jednostką samorządu terytorialnego, czy państwem. Istota kampanii wyborczej polega na tym, że kandydaci wyrażają swoją ocenę dotychczasowych działań i proponują zmiany. Sąd natomiast bada jedynie prawdziwość informacji, a ulotka wyborcza nie kwestionuje obecnego stanu rzeczy co do budowy dróg i Centrum (...), a ponadto nie przytacza żadnych danych oraz ich zaprzeczenia. Zgodnie z ulotką uczestniczka ma na celu usprawnienie wskazanych elementów. Ulotka wyborcza zawiera zatem jedynie ocenę kandydatki V. R., a taka ocena nie podlega ochronie w trybie wniosku z art. 111 § 1 kodeksu wyborczego.

Z powyższych względów Sąd oddalił wniosek o wydanie orzeczenia zakazu rozpowszechniania nieprawdziwych informacji oraz nakazania sprostowania nieprawdziwych informacji w zakresie dotyczącym postulatów wyborczych odnoszących się do powrotu do budowy dróg gminnych oraz zadbania o właściwe funkcjonowanie i finansowanie Centrum (...), a także wniosek o przepadek wskazanych materiałów wyborczych.

W konsekwencji Sąd Okręgowy oddalił wniosek M. S. (2) o nakazanie V. R. przeproszenia jej za naruszenie dóbr osobistych. Zarzuty naruszające dobra osobiste muszą nieść ze sobą ujemną ocenę działania i mieć charakter bezprawny. Ochrona nie przysługuje wyłącznie w przypadku, gdy postawione zarzuty okażą się nieprawdziwe. Aby skutecznie powołać się na przesłankę wyłączającą bezprawność należy, niezależnie od innych okoliczności, wykazać prawdziwość twierdzeń dotyczących osoby, w której sferę dóbr osobistych wkroczone. Domniemanie z art. 24 k.c. może być obalone przez wykazanie działania w ramach dozwolonego porządku prawnego (wyrok SN z dnia 22 grudnia 1997 r., II CKN 546/97, OSNC 1998, nr 7-8, poz. 119). Należy też pamiętać, że dobra osobiste są ściśle związane z jednostką ludzką, razem z nią powstają i wygasają. Roszczenie o ochronę dóbr osobistych może być dochodzone jako ściśle związane z osobą pokrzywdzoną i tylko przez tę osobę (wyrok SN z dnia 26 października 2001 r., V CKN 195/01, Legalis nr 52691).

Wnioskodawczyni nie wykazała, aby zawarte w ulotce wyborczej informacje w jakikolwiek sposób naruszyły jej dobra osobiste. Przede wszystkim Sąd uznał, że wszystkie podane informacje są prawdziwe, a zatem nie są bezprawne. Tym samym nie mogą prowadzić do naruszenia dóbr osobistych.

Wobec braku stwierdzenia naruszenia dóbr osobistych Sąd oddalił wniosek o nakazanie uczestnikom postępowania wpłacenie kwoty 10.000,00 złotych na rzecz Fundacji (...). W ocenie Sądu nie ma podstaw do wydania takiego nakazu.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. z uwagi na wynik sprawy. Wysokość kosztów została ustalona na podstawie § 8 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 r., poz. 265).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy w Lublinie, na podstawie powołanych przepisów, orzekł jak w postanowieniu.